

De nieuwsbrief van de
Federale en Intergewestelijke
studiediensten van het ABVV

www.abvv.be

ECHO ABVV

U wil Echo voortaan nog enkel per
e-mail ontvangen of alleen per post?
U wil een naam- of adreswijziging
doorgeven?
Dat kan tel. of via mail:
Patsy De Lodder 02 506 82 71,
patsy.delodder@abvv.be

INHOUD

Economie 2

- Op naar Kopenhagen:
voor een klimaatakkoord
dat sociaal is dan dat van
Kyoto!
- Internationale vakbeweging
anticipeert op vervolg
aanpak crisis

Ondernemingen 3

- Organisatie van
het preventief
gezondheidstoezicht op
uitzendkrachten op nieuwe
wegen?
- Sociale gesprekspartners
tegen neerwaartse
nivellering jaarrekeningen

Sociaal beleid 4

- Aanvullende
crisismaatregelen gewikt en
gewogen

Sociale ombuds 5

- Over staking en
mensenrechten

Echo regio's 5-7

- Het stakingsrecht
verdedigen, vechten voor
onze rechten!
- Vlaamse begroting in het
rood
- Plan voor duurzaam
energiebeheer: een grote
uitdaging voor 2020

Europa & Internationaal 8

- De crisis te lijf gaan
- Financiële en klimaatcrisis
in de landen van het Zuiden:
mooie, maar onvoldoende
verklaring van de EU

Investeren in de toekomst

Met zijn gebruikelijke wetenschappelijke strengheid heeft het Planbureau de situatie bevestigd die de laatste maanden door een aantal internationale instellingen werd geschetst. De toestand is ernstig. Bij ongewijzigd beleid zou de werkloosheid tussen 2009 en 2011 met 200.000 personen toenemen, terwijl de overheidsschuld in 2011 de symbolische drempel van 100% van het BBP zou overschrijden. En met het gebrek aan transparantie in de financiële en de banksector ziet het er niet naar uit dat het einde van de tunnel snel in zicht zal zijn.

Ook al zijn die vaststellingen alarmerend, toch mag men geen overhaaste conclusies trekken over de oplossingen. Sommigen vinden het nochtans noodzakelijk om - onmiddellijk na de verkiezingen van 7 juni - het overheidstekort aan te pakken door drastisch te snoeien in de sociale uitgaven en in de werkgelegenheid in de openbare sector. De sociale barometer die het ABVV onlangs in samenwerking met DULBEA publiceerde, toont echter duidelijk aan dat de ongelijkheden groter worden en dat de herverdelende rol van de belastingen afneemt.

We moeten inderdaad meer dan waakzaam blijven voor het sneeuwbaaleffect van de overheidsschuld in België. Het verleden leert immers dat de werknemers daar het eerste slachtoffer van zijn. Toch mag snelheid niet met overhaasting verward worden. De timing van de te treffen maatregelen is minstens even belangrijk als de maatregelen zelf. Een te snelle sanering van de overheidsfinanciën dreigt de huidige recessie alleen maar te versterken, waardoor het herstel van onze economie in de kiem gesmoord zou worden. Denken dat wij uit de crisis kunnen geraken door alleen maar de overheidsuitgaven te verminderen, is bovendien een grove vergissing.

Om de inkomsten uit belastingen op een efficiënte en sociaal rechtvaardiger manier te verhogen, moeten de taboes doorbroken worden. In het recente rapport van de parlementaire commissie over de belastingontduiking en het rapport van de Hoge Raad voor Financiën van 2007 worden een aantal interessante pistes aangereikt. Voor het ABVV moet in elk geval dringend werk gemaakt worden van een fiscale harmonisatie op Europees vlak om fiscale concurrentie tussen de landen te vermijden. Voorts moet de fundamentele vraag gesteld worden naar de return die de Belgische belastingbetaler terecht mag verwachten van de reddingsoperaties van Fortis, Dexia en KBC. Hier moeten we jammer genoeg vaststellen dat deze operaties de overheid nog steeds onvoldoende garanties bieden en het niet mogelijk maken te weten of de aanwending van de ingebrachte geldmiddelen in het voordeel van het algemeen belang dan wel van de grote aandeelhouders speelt.

Dé uitdaging is de versterking van de structurele concurrentiekracht van de Belgische economie. Al degenen die het probleem van de concurrentiekracht uitsluitend tot de loonkosten beperken zonder de zwakheden van de economische en financiële structuur van ons land te onderkennen, moeten ermee ophouden steeds weer dezelfde recepten te willen opdringen om uit de crisis te geraken. De oplossing om duurzaam uit de crisis te geraken bestaat enerzijds uit fors investeren in vorming/opleiding, innovatie, hernieuwbare energie, O&O en anderzijds uit een gecoördineerd Europees relanceplan. In dit kader zou een gecoördineerde vakbondseis voor een verantwoordelijke verhoging van de lonen – ook in Duitsland – een essentiële factor van een Europese relance kunnen vormen.

**Notionele
interestaf trek:
te genereus!**

Uit een nieuwe studie blijkt dat de notionele interestaf trek te genereus is en dat de maatregel te zwaar weegt op het budget van de Federale overheid. In die zin sluit de studie aan bij de analyse van het ABVV.

Volgens de minister van Financiën was de notionele interestaf trek bedoeld om de discriminatie weg te werken tussen de financiering van een bedrijf via risicokapitaal en de financiering via leningen. In het dossier nr 2018 van het CRISP trekt Christian VALENDUC, adviseur-generaal van Financiën bij de FOD Financiën en lector bij de UCL en de FUCAM de volgende conclusies: het is niet onredelijk om ervan uit te gaan dat de redenering over het wegwerken van de discriminatie ten opzichte van het risicokapitaal een voorwendsel is, terwijl de echte reden een antwoord bieden is op de afbouw van het fiscale stelsel van de coördinatiecentra. Het doel van de notionele interestaf trek had bereikt kunnen worden door de hervorming te beperken tot het nieuwe eigen vermogen van de bedrijven. Was de regering zo tewerkgegaan, dan zou de budgettaire kostprijs van de hervorming veel lager zijn geweest.

Jammer genoeg heeft de regering – die het stelsel van de coördinatiecentra niet meer kan verlengen – beslist om verder te gaan op de weg van de fiscale concurrentie in de EU, met de uitbouw van de notionele interestaf trek. En dit, ongeacht de kostprijs die daarmee verbonden is.

**Op naar Kopenhagen:
voor een klimaatakkoord dat socialer
is dan dat van Kyoto!**

Het Protocol van Kyoto loopt af in 2012. Het trad in werking in februari 2005 en werd door 172 landen geratificeerd (met uitzondering natuurlijk van de Verenigde Staten). Doel van het protocol is de bestrijding van de klimaatwijziging.

Ondertussen werd gestart met de onderhandelingen over een nieuw protocol. In december 2009 moet in Kopenhagen een akkoord worden bereikt. Tot dan zullen nog 4 onderhandelingsessies plaatsvinden.

Het volgende klimaatakkoord zal duidelijk socialer zijn dan het protocol van Kyoto en dit omwille van twee redenen:

1. Om te beginnen hebben de Verenigde Naties het Internationaal Vakverbond (IVV) erkend als "officiële waarnemer". Dit betekent dat het de onderhandelingen kan volgen en mondeling mag tussenkomen tijdens de plenaire zittingen. Het kan ook schriftelijk tussenkomen via het Secretariaat van de Verenigde Naties.
2. Een eerste onderhandelingsessie vond plaats in april 2009 in Bonn. In de conclusies van deze sessie en vooral in

het ontwerp van onderhandelingstekst werd het concept van 'Just Transition' opgenomen, dat het IVV hoog in het vaandel voert. Dit concept is gericht op een overgang waarbij een eerlijke verdeling van de verantwoordelijkheden, raadplegingen, perspectieven voor groene jobs, opleidingsprogramma's, sociale beschermingsmaatregelen... verzekerd worden.

Begin juni wordt een nieuwe onderhandelingsessie gestart in Bonn. Het IVV en het ABVV zullen er uiteraard aanwezig zijn met als doel het concept van 'Just Transition' een duurzaam karakter te geven en om het ook om te zetten in concrete acties!

De strijd tegen de klimaatwijziging gaat dus niet enkel om het milieu. Ook het sociale aspect is essentieel.

De Verenigde Naties hebben dit net zoals vele landen goed begrepen. Het IVV zal met de hulp van het ABVV deze pijler van de duurzame ontwikkeling blijven versterken.

sebastien.storme@abvv.be
(02 506 83 81)

**Internationale vakbeweging anticipeert
op vervolg aanpak crisis**

Na de top van de G20, de 20 belangrijkste economieën ter wereld, in april, staan er alweer een aantal topbijeenkomsten over de crisis op het programma de komende maanden. In juni zijn er: de conferentie van de Internationale Arbeidsorganisatie, de conferentie van de Verenigde Naties en de ministerconferentie van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), gevolgd door de top van de G8, 8 grote industrielanden, in juli, en de volgende top van de G20 in september. Het is uiterst belangrijk dat de internationale vakbeweging op elke stap in dit proces anticipeert door in consensus de belangrijke boodschappen aan de regeringsleiders wereldwijd over te maken.

Om deze boodschappen voor te bereiden, riep het Vakbondsadviesorgaan bij de OESO, waar het ABVV lid van is, de werkgroep economisch beleid samen in mei. De hoofdboodschap blijft dat er geen terugkeer kan zijn naar business as usual eens de economie weer

begint aan te trekken. We hebben een nieuw economisch groeimodel nodig dat economisch efficiënt, sociaal rechtvaardig en ecologisch houdbaar is. Een instrument dat de discussie hierover op gang kan trekken is het Charter voor een duurzame economische activiteit dat momenteel uitgewerkt wordt door de IAO, de OESO, het Internationaal Muntfonds, de Wereldbank en de Internationale Handelsorganisatie, de Duitse en Italiaanse regeringen. Ook hiervoor zal de internationale vakbeweging ideeën aanreiken. Bovendien vragen we de oprichting van een werkgroep van de G20 over de impact van de crisis op de werkgelegenheid. Tijdens de vergadering werd ook een dialoog aangeknoopt met de secretaris generaal van de Financial Stability Board. Dit is een ondoorzichtig orgaan dat een belangrijke rol gekregen heeft bij het aanpassen van de financiële regulering om een nieuwe crisis in de toekomst te vermijden. Op die manier eisen we onze plaats aan de tafel op.

jo.vervecken@abvv.be (02 506 82 78)

Organisatie van het preventief gezondheidstoezicht op uitzendkrachten op nieuwe wegen?

De Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk zal op 19 juni een advies geven over dit onderwerp. Het betreft een aangepaste versie van een ontwerp van koninklijk besluit waarover de Raad al een advies heeft gegeven op 15 september 2006. De aanpassingen kwamen er ingevolge het advies van het Paritair Comité van de uitzendarbeid, gegeven op 6 november 2008.

Het lijkt er dus op dat een definitieve regeling eindelijk in het verschiet ligt.

Voornaamste wijziging

De voornaamste wijzigingen hebben betrekking op de organisatie van het gezondheidstoezicht, en op de financiering ervan. In de huidige regeling is de voorafgaande gezondheidsbeoordeling ten laste van het uitzendbureau, dat hiervoor beroep doet op een Externe Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk. Het tarief bedraagt 1/3de van het tarief dat aangerekend wordt voor vast personeel. In de nieuwe regeling mag het tarief vrij onderhandeld worden, maar moet het contractueel worden vastgelegd. Het wordt ook mogelijk dat een uitzendkantoor zich bij verschillende Externe Diensten aansluit, mits het per plaatselijk kantoor steeds beroep doet op dezelfde dienst.

Beoordeling

De voorgestelde maatregelen beogen

het aantal medische onderzoeken bij uitzendkrachten te verhogen. Doordat een uitzendbureau zich bij meerdere Externe Diensten voor Preventie en Bescherming op het werk mag aansluiten, kan men zich per regio aansluiten bij die dienst die het meest regionale kantoren heeft. Dat moet het makkelijker maken voor de uitzendkracht om ook effectief door de arbeidsgeneesheer gezien te worden vóór aanvang van de tewerkstelling. Doordat uitzendkantoren zich bij verschillende EDPBW's mogen aansluiten, wordt het ook mogelijk de keuze te maken op basis van de beste dienstverlening die deze diensten leveren naar kantoren en uitzendkrachten.

Gunstig advies

Hoewel we principieel tegen een "voordeeltarief" voor gezondheidstoezicht van uitzendkrachten zijn, is het ontwerp van kb een stap in de goede richting, dat de sociale partners in de sector toelaat op termijn te evolueren naar een gelijke behandeling van de uitzendkrachten op dat vlak.

In overleg met de vertegenwoordigers van de werknemers uit de sector heeft het ABVV daarom een gunstig advies uitgebracht over het ontwerp van koninklijk besluit.

francois.philips@abvv.be (02 506 82 60)

Sociale gesprekspartners tegen neerwaartse nivellering jaarrekeningen

De sociale gesprekspartners willen niet weten van de voorstellen tot neerwaartse vereenvoudiging die de Europese Commissie doet in het kader van de openbare raadpleging (zie ECHO april 2009).

In een unaniem advies van 20 mei 2009 kant de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) zich namelijk tegen de afschaffing van het "acquis communautaire". De Raad pleit ondermeer voor het behoud van een Europese harmonisatie en voor een voorstelling van de rekeningen waarbij eenvormigheid en vergelijkbaarheid gegarandeerd worden. De CRB dringt erop aan de bestaande Belgische informatie die noodzakelijk is voor het beoordelen van de situatie van de onderneming te vrijwaren, rekening houdend met de noden van alle gebruikers. Hervormingsplannen moeten bovendien

rekening houden met de belangen van de werknemers: de kwaliteit van de economische en financiële informatie die aan de werknemers verstrekt wordt, mag niet in gevaar gebracht worden.

De CRB verwerpt formeel financiële informatie die tot 12 basiscijfers beperkt zou worden. Ze verwerpt ook de gelijkstelling van ondernemingen met 50 tot 250 werknemers met kleine ondernemingen van minder dan 50 werknemers. Daardoor zou de toegang tot een belangrijk deel van de economische en financiële inlichtingen en dus ook ons sociaal overlegmodel immers op de tocht gezet worden.

Het ABVV zal bijzonder waakzaam toezien op de evolutie van dit dossier onder de nieuwe Europese Commissie.

jean-luc.struyf@abvv.be (02 506 82 65)

Addendum bij de praktische handleiding voor het comité voor preventie en bescherming op het werk

Deze publicatie is een bijvoegsel bij de "Praktische handleiding voor het comité voor preventie en bescherming op het werk", uitgegeven door de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. De handleiding geeft een beschrijvend overzicht van de oprichting, samenstelling, bevoegdheden, werking en het huishoudelijk reglement van het comité.

Het addendum heeft betrekking op de nieuwe bevoegdheden die werden toegekend aan sommige comités als gevolg van de omzetting naar Belgische wetgeving van de Europese richtlijn inzake informatie en consultatie van de werknemers. Het gaat om bevoegdheden in verband met informatieverschaffing en raadpleging over de economische en financiële aspecten binnen de onderneming en over de werkgelegenheidssituatie van het bedrijf, maar ook over beslissingen die belangrijke wijzigingen van de arbeidsorganisatie en de arbeidsovereenkomsten tot gevolg kunnen hebben. Dit addendum geeft een nauwkeurige omschrijving van de bevoegdheden en de voorwaarden waarin zij moeten meegedeeld worden aan het comité.

Het addendum vormt een extra hoofdstuk van de bestaande handleiding. Bij de volgende uitgave zal het in de handleiding worden geïntegreerd.

Deze brochure kan worden besteld of gedownload via www.werk.belgie (doorklikken naar de module 'publicaties').

Optrekking jaarlijkse leeftijdstoeslag

De ministerraad besloot eind mei om de kinderbijslag voor studenten te verbeteren. Dit gebeurt via de jaarlijkse leeftijdstoeslag. Vanaf dit jaar hebben 18- tot 25-jarigen recht op 50 euro ipv 25 euro.

De kleinsten onder ons krijgen vanaf dit jaar ook een schooltoeslag: 25 euro. Voor de overige leeftijdsgroepen blijft de toeslag dezelfde als vorig jaar. De kinderen van 6 tot 11 jaar ontvangen bovenop de kinderbijslag van augustus 53,06 €. De kinderen uit de leeftijdsgroep 12-17 krijgen 74,29€.

...

Verkregen verbeteringen op 1 juni 2009

De pensioenen voor werknemers werden onlangs verhoogd. In uitvoering van het advies over de welvaartsaanpassingen werden de minimumpensioenen opgetrokken met 3 %. De pensioenen ouder dan 15 jaar werden met 2 % opgetrokken. Alle andere pensioenen werden eveneens verhoogd met 1,5 %. Deze maatregelen werden beslist in de onderhandelingen over de welvaartsvastheid. De regering heeft ze, voor de pensioenen, vervroegd en versterkt.

Om er voor te zorgen dat het geen vestzak-broekzak-operatie is, waren we ook aandachtig om de inkomensgrenzen aan te passen. Zo werden de inkomstengrens van het OMNIO-statuut eveneens verhoogd met 1,8 % op 1 juni. Een bijkomende verhoging met 1,2 % is voorzien op 1 januari 2010.

Aanvullende crisismaatregelen gewicht en gewogen

Waarover gaat het?

De aanvullende crisismaatregelen zijn drie maatregelen die toelaten om tijdelijk het werkvolume te verminderen (de eerste twee maatregelen zijn ook van toepassing op arbeiders) :

- collectieve arbeidsduurvermindering (ADV);
- een crisistijdkrediet op individuele basis;
- en een collectieve regeling die een tijdelijke schorsing van de arbeidsovereenkomst (lees: tijdelijke werkloosheid) toelaat voor bedienden.

Deze maatregelen:

- raken niet aan de wet op de arbeidsovereenkomsten
- geven een rol aan de sectoren om via CAO's het inkomen van de bedienden te beschermen;
- zijn in de tijd beperkt.

De maatregelen gaan in bij verschijning van de wetgeving in het staatsblad, en lopen tot 31 december 2009; ze zijn bij KB verlengbaar tot 30 juni 2010.

Belangrijkste positief punt van deze maatregelen is dat bij "opschorting van de arbeidsprestaties" (lees: tijdelijke werkloosheid voor bedienden) zal moeten gediscussieerd worden over het supplement, waarbij alvast verworven is dat dat minstens hetzelfde moet zijn als bij de tijdelijke werkloosheid voor arbeiders.

Er wordt ook voorzien in een gedeeltelijke financiering door de werkgevers, via het Fonds voor Sluiting van Ondernemingen (zoals bij de arbeiders).

Geen vooruitgang in de verbetering van het statuut van de arbeiders

De verlenging van de crisismaatregelen van 1 januari tot 30 juni 2010, na advies van de NAR, wordt afhankelijk gemaakt van de economische omstandigheden (aldus de wet) en de vooruitgang in het debat arbeiders/bedienden (dit staat enkel in de memorie van toelichting, maar niet in de wet zelf).

Of deze regeling kan gebruikt worden als hefboom om ook collectieve arbeidsduurvermindering te verkrijgen, zal afhangen van de krachtsverhoudingen. In het wetsontwerp staat dat de CAO's of bedrijfsplannen "maatregelen moeten bevatten tot maximaal behoud van de tewerkstelling", zonder precisering. Veel zal uiteindelijk afhangen van een duidelijke

gemeenschappelijke opstelling van alle vakbonden, en van de manier waarop de vakbonden kunnen doorwegen in de speciale commissie die uiteindelijk zal beslissen. Deze commissie bestaat immers uit 5 vertegenwoordigers van vakbonden én werkgevers, en uit 3 vertegenwoordigers van de regering. Zij zal uiteindelijk niet alleen beslissen over de ondernemingsplannen van bedrijven zonder vakbondsafvaardiging, maar ook over ondernemingsplannen ingediend door bedrijven mét vakbondsafvaardiging, waar men het niet over een CAO eens raakte binnen de 14 dagen.

Bij nader onderzoek, blijkt immers het volgende:

- de bijdrageverminderingen voorzien in het nieuwe stelsel van collectieve arbeidsduurvermindering met 20 of 25% laten bijlange niet toe om het inkomensverlies te dekken. Daarvoor is de voorop gezette ADV te drastisch;
- ook bij de formule van tijdscrediet verliezen de werknemers naargelang de grootte van hun loon 150 à 600 euro per maand indien de werkgever niet bijpast;
- het stelsel van "schorsing van de arbeidsovereenkomst" voorziet veruit in de grootste compensatie;
- het enige stelsel dat hiermee kan wedijveren is het al bestaand stelsel van collectieve arbeidsduurvermindering (400 euro vanaf 1 uur ADV, 1000 euro indien combinatie met invoering vierdagenweek). Dit laat wél toe om het inkomensverlies volledig te compenseren voor 1 uur ADV, of voor 2 of 3 uur ADV indien dit gepaard gaat met de invoering van de vierdagenweek. Hiervoor moet altijd een CAO voor onbepaalde duur afgesloten worden, maar het directiecomité van de RSZ besliste dat de toegekende bijdrageverminderingen niet zullen teruggevorderd worden bij opzegging van deze CAO.

Jammer genoeg zijn we er niet in geslaagd de discussie over deze maatregelen af te ronden tussen sociale partners. De halsstarrigheid van de werkgevers maakte het onmogelijk een verdedigbaar compromis voor te leggen.

jef.maes@abvv.be (02 506 82 51)

Over staking en mensenrechten

Het ENERJI-arrest ⁽¹⁾ van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens verduidelijkt onder meer de reikwijdte van het artikel 11 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (vrijheid van vereniging of vreedzame vergadering, met inbegrip van het recht om vakbonden op te richten en zich erbij aan te sluiten om zijn belangen te verdedigen): "(...) *wat het Verdrag eist, is dat de wetgeving het de vakbonden mogelijk maakt te strijden, volgens de modaliteiten die niet indruisen tegen het artikel 11, voor de verdediging van de belangen van hun leden (Schmidt en Dahlström v. Zweden, 6 februari 1976, §§ 34 en 36, serie A n° 21, Nationaal syndicaat van de Belgische politie v. België, 27 oktober 1975, § 39, serie A nr. 19; Zweedse vakbond der treinbestuurders v. Zweden, 6 februari 1976, § 40, serie A nr. 20). De staking, die het de vakbond mogelijk maakt zijn stem te laten horen, vormt een belangrijk aspect voor de leden*

van een vakbond in de bescherming van hun belangen (de hoger vermelde Schmidt en Dahlström, §36). Het Hof merkt ook op dat het stakingsrecht erkend is door de controleorganen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) als een wezenlijk onderdeel van het recht op vakvereniging, beschermd door het Verdrag C87 van de IAO over de vrijheid van vakvereniging en de bescherming van het syndicaal recht (opdat het Hof rekening zou houden met andere elementen van internationaal recht dan het Verdrag, cf. supra Demir en Baykara).

Het Hof herinnert eraan dat het Europees Sociaal Handvest eveneens het stakingsrecht erkent als een middel om het recht op collectieve onderhandelingen daadwerkelijk uit te oefenen."

⁽¹⁾ *Enerji Yapi-Yol Sen v. Turkije (req. nr. 68959/01), 21 april 2009".*

valerie.jadoul@abvv.be (02 506 82 70)

Master na master in Sociaal Recht bij de VUB

Bij de rechtsfaculteit van de VUB wordt ook volgend academiejaar een Master na master in sociaal recht ingericht. De studie kan gevolgd worden in één academiejaar of verspreid over twee academiejaren. Alle verplichte en de meeste keuzeopleidingsonderdelen worden gedoceerd in avond- onderwijs (17-20u). Nadere inlichtingen kunnen verkregen worden bij mevr. N. VERNIMMEN, Vrije Universiteit Brussel, Vakgroep Sociaal Recht, Pleinlaan 2, 1050 Brussel (tel. 02 6292564 - fax 02 629 36 33 - e-mail nvernimm@vub.ac.be) of Elisabeth Alofs (02 6291384 - e-mail ealofs@vub.ac.be) via website van de Vakgroep Sociaal Recht (<http://www.vub.ac.be/SORE>).

ECHO REGIO'S

Het stakingsrecht verdedigen, vechten voor onze rechten!

Rekening houdend met het stijgende aantal uitspraken in kortgeding die de uitoefening van het stakingsrecht in het gedrang brengen heeft ABVV-Brussel beslist te reageren via:

- Een actieve deelname aan het Federale "Meldpunt syndicale vrijheden" om snel te kunnen reageren in geval van schending van het stakingsrecht of van de wet van 1981;

- De organisatie van een *Syndicale Raad* over dit thema, in het kader van de feestelijkheden van 1 mei 2009;
- De publicatie van een *Cahier van de militant*, een praktische gids om de syndicale vrijheden te verdedigen.

Het cahier nummer 6 "het stakingsrecht verdedigen" omvat drie delen:

1. Een definitie van de staking en een samenvatting van de historische verworvenheden van de werknemers:

het stakingsmisdrif, depenaliseren, het oprichten van paritaire comités, de rol van de rechters en de goedkeuring van het Europees sociaal Handvest.

2. 10 vragen en antwoorden waarop de bestendigen en afgevaardigden kunnen terugvallen.

3. De procedures in kortgeding: een samenvatting van de problemen die procedures in kortgeding (met de eenzijdige verzoekschriften) veroorzaken; de strategie van het ABVV (overeenkomst van 2002 tussen de vakbonden en de werkgevers; derdenverzet; meldpunt "syndicale vrijheden"). En tenslotte een praktisch punt "hoe reageren als stakerspost" (praktische modaliteiten, diverse acties, bezoek van gerechtsdeurwaarders).

Het cahier geeft meerdere mogelijke reacties voor de werknemers. We hopen dat dit een nuttig instrument kan vormen in hun strijd voor hun rechten.

rachel.carton@fgtb.be (02 552 03 58)

Speciale editie van het tijdschrift Politique van het ABVV- Brussel 'Education, formation: un défi syndical' (onderwijs, vorming: een syndicale uitdaging)

In deze editie wordt verslag uitgebracht van de fora 2007 en 2008 over de inzet voor de vakbonden van de Europese hervormingen m.b.t. onderwijs en vorming.

Komen aan bod :

1. Levenslang leren.
2. Uit het vakbondsleven gegrepen: de schoonmaaksector.
3. De school: welk syndicaal project? Het Tijdschrift Politique en de special van 11 mei 2009 kan u downloaden op www.abvvbrussel.be of aanvragen bij veronique.bel@fgtb.be.

Let's make money

Wat doen de banken met ons geld?

Filmmaker Erwin WAGENHOFER toont ons de economische, sociale en ecologische gevolgen van de heersende neoliberale economie: armoede, fiscale paradijzen, nepinvesteringen, oorlog...

De film *Let's make money* heeft het over wat er met ons geld gebeurt eenmaal het op een bankrekening staat. Of we dit nu willen of niet, ons geld komt terecht in een internationaal financieel systeem, waarvan we de mechanismen en de draagwijdte niet kennen.

Filmmaker Erwin WAGENHOFER toont ons de economische, sociale en ecologische gevolgen van de heersende neoliberale economie: armoede, fiscale paradijzen, nepinvesteringen, oorlog...

Let's Make Money is een visionaire documentaire die de onvermijdelijke crisis voorspelde.

Avant-première met debat

op dinsdag 23 juni 2009 om 19u30 in bioscoop Sphinx in Gent.

i.s.m. Financieel Actie Netwerk (ABVV, ACV, Netwerk Vlaanderen, ATTACK, 11.11.11), Klara en MO* Magazine).

Sprekers:

Mathias BIENSTMAN (Netwerk Vlaanderen), Francine Mestrum (hoogleraar RUG, lid ATTACK)

Tickets:

7 euro

6 euro met reductiekaart

In de bioscoop vanaf 24 juni 2009:

Brussel: Vendôme

Gent: Sphinx

Vlaamse begroting in het rood

De Vlaamse begroting verkeert voor het eerst in slechte papieren: blind snoeien in de uitgaven is voor het Vlaams ABVV echter geen optie.

Situering

De volgende Vlaamse regering zal onder een minder gunstig gesternte haar werkzaamheden moeten aanvangen dan tot nu toe het geval was.

De Vlaamse begroting sloot vorig jaar nog af zonder schuld. Maar met de huidige financieel-economische crisis (waardoor bijv. voor 3,5 miljard euro geld is gestopt in KBC) zal die begroting ontsporen indien er niets gebeurt. In de meest ongunstige omstandigheden zal de Vlaamse begroting zelfs evolueren naar een schuld van meer dan 11 miljard euro in 2014.

De sociale partners buigen zich momenteel over het advies dat ze hierover in juli zullen geven aan de nieuwe Vlaamse regering.

Er zullen keuzes moeten worden gemaakt, want een schuld die men jaren met zich meedraagt, maakt beleid moeilijk, zoniet onmogelijk. 2009 en 2010 zijn hopelijk de zwaarste jaren van deze crisis. De meeste experts verwachten dat vanaf 2011 ook de Vlaamse economie terug zal aantrekken.

De positie van het Vlaams ABVV in deze materie is duidelijk: lineaire lastenverlagingen zijn uitgesloten. En het tempo waarop men het tekort probeert weg te werken, mag niet leiden tot een bezwaring van de toekomstige generaties, én moet realistisch zijn voor de huidige generatie. Meer aandacht moet gaan naar de zwakkeren in onze maatschappij, zeker in deze tijden van crisis.

Wat willen wij

Het Vlaams ABVV vindt een klein structureel tekort op de begroting in de huidige omstandigheden dan ook aanvaardbaar en zelfs **onontkoombaar**.

Het tekort is trouwens ook deels het gevolg van het relancebeleid dat nodig is om de gevolgen van de crisis te milderen, en dat in belangrijke mate in het voordeel is van de bedrijven.

Het IMF stelt zelf dat "landen die de budgettaire manoeuvreerruimte hebben, ook in 2010 nog extra maatregelen ter stimulering van de economie moeten nemen indien nodig".

Omdat die maatregelen onvermijdelijk leiden tot een aanzienlijk begrotingstekort, raadt het IMF de regeringen aan rekening te houden met de lokale omstandigheden. Vlaanderen is schuldenvrij en zou een **tijdelijk** tekort dus moeten aankunnen om de economie weer ademruimte te geven.

Om gaandeweg overschotten te realiseren, kan er voor ons niet zondermeer gesnoeid worden in de primaire uitgaven.

Wij willen:

- het debat aangaan over **nieuwe inkomsten** (bijv. een kilometerheffing voor vrachtwagens, een responsabilisering van het bedrijfsleven via o.m. een grotere bijdrage aan de haveninfrastructuur, ...);
- dat er **selectiever** wordt omgesprongen met **fiscale kortingen**, waaronder de dure jobkorting. De laagste inkomens en vervangingsinkomens moeten op de eerste rij staan indien nieuwe dergelijke belastingkortingen worden toegekend;
- dat er op het vlak van **investeringen** selectief wordt ingezet op duurzame, ecologische en sociale economieprojecten en dat er verantwoorde keuzes worden gemaakt die de gezondheid van de Vlaamse economie vrijwaren en versterken;
- dringend een **evaluatie** van welke **publiek-private samenwerkingsconstructies** prioriteit krijgen. Het mag nooit zo zijn dat de Vlaamse belastingbetaler opdraait voor dergelijke constructies als die in de soep draaien en niet het beloofde kunnen afleveren.

Gegeven de verwachtingen van de economische instanties zullen we eerst nog in 2010 door een diep dal gaan vooraleer er van enige relance sprake kan zijn.

Het begrotingstekort wegwerken tegen 2013-2014 zoals de werkgevers voorstellen, is onhaalbaar. Wij denken veeleer aan ten vroegste 2014.

We aanvaarden een redelijk schuldniveau (4,5 miljard euro schuld in 2014), om onze economie toch niet dicht te knijpen. We willen de inspanningen tot afbouw van de schuld pas laten ingaan in 2011. Daarna moet er een evaluatie komen die eventueel tot een versnelde schuldafbouw kan leiden.

mverhue@vlaams.abvv.be
(02 506 82 24)

Plan voor duurzaam energiebeheer: een grote uitdaging voor 2020

Volgens het klimaat- en energiepakket van de Europese Unie zou het energieverbruik van België tegen 2020 13% hernieuwbare energie moeten omvatten. De uitstoot van broeikasgassen in de sectoren waar de uitwisseling van uitstootrechten niet van toepassing is (transport, bouw, landbouw, kleine industriële installaties, afvalverwerking), zou met 15% moeten worden teruggedrongen.

Voor het Waals gewest vormen deze doelstellingen een aanzienlijke uitdaging want het aandeel hernieuwbare energie in het eindverbruik van energie bedroeg in 2007 slechts 5,1%.

In deze context werd onlangs een ontwerp tot bijwerking van het Plan voor een duurzaam energiebeheer voorgesteld. Dit bijna 300 pagina's tellende document werd uitgewerkt door een consortium van studiebureaus. Het betreft hier in theorie de bijwerking van het eerste plan dat in 2003 werd voorgesteld en dat in 2010 afloopt. Aangezien het project op het einde van de regeerperiode wordt voorgesteld, zal de huidige regering, die er 'nota van heeft genomen', het niet kunnen omzetten. In totaal worden 224 acties voorgesteld voor de residentiële, industriële en tertiaire sector, de transportsector... maar zonder hiërarchie of evaluatie van hun financiële en/of sociale impact. We menen ook te begrijpen dat ook van de burgers een grote inspanning gevraagd zou kunnen worden. Alle nieuwbouw moet ten laatste in 2020 passief zijn of gelijkwaardig op het vlak van energie (verstrenging van de normen m.b.t. de energieprestatie van de gebouwen). Ook overweegt men tegen 2020 condensatieketels verplicht te maken. Wat mobiliteit betreft, zal de fiscaliteit worden aangepast teneinde de externe kost van de uitstoot in rekening te brengen en de snelheidscontroles zullen worden opgevoerd. Voor de industrie

wordt hoofdzakelijk voorgesteld de sectorovereenkomsten te verlengen of uit te breiden terwijl de door de vakbonden gevraagde kosten-batenanalyse van dit instrument nog steeds niet werd uitgevoerd.

Anderzijds is het document interessant omdat het een beeld geeft van de inspanningen die moeten worden geleverd, met name op het vlak van hernieuwbare energie. Zo zou de productie van windenergie, die in 2007 200 GWh (ongeveer 80 masten) bedroeg, met 10 worden vermenigvuldigd. De productie van thermische zonne-energie moet met 18 worden vermenigvuldigd (installatie van 350 m²/1.000 inwoners), net zoals de energieproductie met warmtepompen. Het potentieel van fotonvoltaïsche zonne-energie is aanzienlijk (tot 1/3 van het elektriciteitsverbruik van het Gewest), maar kan momenteel niet worden verwezenlijkt omwille van technische en economische redenen. Het ontwerp voorziet echter in een vermenigvuldiging van het geïnstalleerd vermogen met 416, wat neerkomt op de installatie, tegen 2020, van een honderdtal fotonvoltaïsche panelen per week. Wat biobrandstoffen betreft, zou om de Europese doelstelling van 10% uitsluitend lokale energie in het wegvervoer tegen 2020 te bereiken, 42% van het akkerland van het Gewest hieraan moeten worden gewijd. Het ontwerp stelt voor het aandeel landbouwgrond bestemd voor de productie van biobrandstoffen te beperken tot 10%. Tot slot vernemen we dat niettegenstaande deze ontwikkelingen de regionale productie van hernieuwbare energie slechts iets meer dan de helft van de doelstelling van 13% zal dekken, waarbij het saldo zal moeten worden ingevoerd (met name door de productie van windenergie in de Noordzee).

Dominique.defrise@cepag.be
(081 26 51 61)

Het kapitalisme brengt de gezondheid ernstige schade toe.

Wat doen we eraan?

Sinds september 2008 vielen al meer dan 20.000 ontslagen, nam het aantal tijdelijke werkloosheidsdagen toe met 150% en kondigde de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid voor dit jaar een verlies van 60.000 banen aan, bovenop de 40.000 nieuwe werkzoekenden. Sommige politici kondigen al een bezuinigingsplan aan, wat op tastbaar verzet stoot van de werknemers.

“Wij zullen hun crisis niet betalen!” was de slogan die 350.000 werknemers half mei in heel Europa lieten horen. Ons economisch bestel – dat dodelijk is, zowel op sociaal als op ecologisch vlak - moet volledig worden herzien. Daarvoor zijn er mogelijkheden. Laat ons deze mogelijkheden ernstig nemen en onszelf de middelen geven om uit de impasse, uit het eenheidsdenken te geraken.

Thierry Bodson, Algemeen Secretaris van het Waals ABVV, is te gast in de uitzending 'Regards FGTB' om een stand van zaken te geven van de campagne en alternatieven voor te stellen.

Wanneer kan je de uitzending bekijken?

Heruitzending (uittreksel van 10 minuten) op vrijdag 19 juni 2009 na het laatavondjournaal (rond 23.46 uur) op RTBF La Une.

De dvd is te verkrijgen aan 10€ / stuk bij daniel.wojtalik@cepag.be (02 506 83 96) – De uitzending kan ook worden bekeken op www.fgtb-wallonne.be & op www.contre-attaque.be

Arbeidstijd

Verscheidene bronnen bevestigen dat de Europese Commissie een nieuwe raadplegingsprocedure over de arbeidstijdrichtlijn wil lanceren. Dit is des te verwonderlijker omdat de Commissie in de maand april in haar rol als bemiddelaar in de verzoeningsprocedure tussen het Parlement en de Raad gefaald heeft en de Europese parlementsleden (die momenteel in hun land campagne voeren en in dit dossier bijzonder actief zijn geweest) in deze niet geraadpleegd heeft. Zonder vooruit te lopen op de inhoud van een eventueel voorstel kan men zich toch vragen stellen bij de politieke legitimiteit van dergelijk initiatief van de Commissie die einde mandaat is.

De crisis te lijf gaan

Gesterkt door het succes van de 4 manifestaties in mei (14 mei in Madrid, 15 mei in Brussel en 16 mei in Berlijn en Praag) met om en bij de 350.000 betogers, besprak het Europees Vakverbond (EVV) het vervolg dat aan de actie gebreid moet worden. Het resultaat van de discussies is terug te vinden in de zogenaamde Verklaring van Parijs (<http://www.etuc.org/a/6218>).

Daarin pleit het EVV voor:

- meer en kwaliteitsvoller banen: investeren in een grootscheeps Europees relanceplan;
- een sterkere sociale bescherming ten einde meer zekerheid te geven en sociale uitsluiting te voorkomen;
- sterkere rechten voor de werknemers en het einde van het overwicht van de marktprincipes op korte termijn;
- hogere lonen: versterking van het collectief overleg; Europese solidariteit tegenover de uitwassen van het financiële kapitalisme.

Het ABVV zorgde er meer bepaald voor dat op de volgende vlakken vooruitgang geboekt werd:

- de noodzaak van betere loonafspraken tussen de vakbonden om loondumping

te vermijden en de discussie over het minimumloon in de schoot van het EVV nieuw leven in te blazen;

- de noodzaak om zich toe te spitsen op de onontbeerlijke fiscale harmonisatie om de belastingdruk te herverdelen en een antwoord te geven op de nieuwe begrotingsbehoeften t.g.v. de crisis, de economische relanceplannen en de reddingsplannen voor de banken. Het EVV heeft zijn werkzaamheden rond de fiscaliteit opnieuw opgestart en wil binnenkort met concrete voorstellen op het Europese debat wegen (versterking spaarrichtlijn, minimumtarief vennootschapsbelasting, ...);
- een concreet vervolgp programma op de manifestaties van mei en op de Verklaring van Parijs om te zien hoe de nationale regeringen evenals het nieuwe Europese Parlement en de nieuwe Europese Commissie de vakbondeisen in hun beslissingen zullen opnemen. Een eerste datum voor een volgende mobilisatie werd vastgelegd op 7 oktober in het kader van de wereldactiedag van het IVV over waardig werk.

rafael.lamas@abvv.be (02 506 82 73)

INTERNATIONALE RELATIES

1e IVV- Wereldvrouwen- conferentie

Van 19 tot 21 oktober 2009 organiseert het IVV zijn eerste Wereldvrouwenconferentie.

In het Brusselse hotel Bedford zullen een 400-tal vakbondsvrouwen uit de hele wereld in werkgroepen en plenair discussies voeren met als centraal thema "Waardig werk". Hoofddoel van de conferentie is het onderzoeken van de weerslag van de wereldwijde crisis op de werkneemsters en het resultaat daarvan te toetsen aan een syndicaal antwoord voor sociaal-economische rechtvaardigheid en gelijkheid. Het aantal ABVV-deelnemers is wel beperkt; inschrijving via Intergewestelijken en Centrales. Verdere info:

*gitta.vanpeborgh@abvv.be of
giuseppina.desimone@fgtb.be*

Financiële en klimaatcrisis in de landen van het zuiden: mooie, maar onvoldoende verklaring van de EU

Terwijl de financiële crisis wereldwijd toeslaat en gepaard gaat met een diepe economische crisis, krijgen de ACP-landen (Afrika-Caraïben-Pacific) die al slachtoffer waren van herhaalde voedsel- en gezondheids crisissen, nu ook te maken met de klimaatcrisis. Bewijs daarvan is de groeiende woestijnvorming en de daarmee gepaard gaande exodus uit het platteland. Bovendien worden de ontwikkelingslanden bijzonder hard getroffen door de recessie - hoewel ze daar geenszins verantwoordelijk voor zijn - o.m. als gevolg van de daling van de wereldvraag naar (en de koers van de) grondstoffen.

De raad van ministers van de EU-ACP kwam op 29 mei laatstleden in Brussel bijeen. De raad nam twee resoluties/verklaringen aan in verband met de weerslag van de financiële crisis en de klimaatcrisis in die landen. De EU verbindt zich ertoe een deel van de financiële inspanningen van de ACP-landen op zich te nemen in het kader van het toekomstige

klimaatakkoord van Kopenhagen (COP 15) en meer geld vrij te maken voor de handel met de ontwikkelingslanden.

Deze mooie verklaringen zijn totaal onvoldoende! De problemen die voortvloeien uit de financiële, de economische en de klimaatcrisis moeten een krachtiger antwoord krijgen. Daarom zal het ABVV uiterst waakzaam toezien op de lopende herziening van de akkoorden van Cotonou (samenwerking EU -ACP) en op de ultraliberale ontsparing van de 'economische partnerschapsakkoorden'. Wat de komende klimaatonderhandelingen betreft zal het ABVV er actief aan meewerken en niet aarzelen de nieuwe akkoorden aan te klagen als ze opnieuw de richting zouden uitgaan van de commercialisering van de "vervuilingsrechten" zonder echte waarborgen voor een duurzame ontwikkeling voor iedereen.

thierry.decoster@abvv.be (02 506 88 55)